

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/253/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813200963
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813200963.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej vo žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Bratislava, Justičná 9, IČO: 36 789 615, proti žalovanému G. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., J. XXX, o zaplatenie 1.114,87 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 9C 33/2013-42 z 27.2.2013 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia 1.114,87 € istiny s prísl. na tom skutkovom základe, že so žalovaným uzavrel úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli úverové podmienky, s ktorými bol žalovaný oboznámený a podpisom zmluvy prejavil s nimi súhlas. Na základe tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý revolvingový úver s úverovým rámcom vo výške 1.327,76 €, ktorý sa žalovaný zaviazal riadne a včas splatiť v pravidelných mesačných splátkach s termínom splatnosti a vo výške určenej v úverovej zmluve, pričom prvú splátku bol povinný uhradiť až v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. Vzhľadom na typ úveru počet splátok nebolo možné vopred dohodnúť. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť aj úroky z úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku a poplatky za poskytované služby podľa sadzovníka. Žalovaný splátky riadne neuhrádzal a dostal sa do omeškania s úhradou svojho záväzku, preto bol listom z 28.7.2011 vyzvaný k zaplateniu celého zostatku úveru vo výške 1.164,879 € v lehote do 15 dní od doručenia výzvy, avšak bezvýsledne. Žalobca žalobou uplatnil nárok pozostávajúci z istiny, k tomu poplatky za výber z bankomatu a za výpis z úverového účtu spolu vo výške 1.033,40 € a úrok z uvedenej istiny do času zosplatenia vo výške 81,47 €. Súd prvého stupňa nárok právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2, 3, § 559 ods.1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 4 ods. 1, 2, 5 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej „zák. č. 258/2001 Z.z.“). Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v úverovej zmluve o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES z 28.7.2004 bol pri jej uzavretí medzi účastníkmi dohodnutý úverový rámec 30.000,-Sk a výška mesačnej splátky úveru 1.200,-Sk. Žalovaný na tlačive žalobcu požiadal o zvýšenie úverového rámca o 10.000,-Sk, čo žalobca schválil, a tak výška úverového rámca poskytovaného na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX bola 40.000,-Sk. Súd dospel k záveru, že

zmena výšky úverového rámca nebola vykonaná v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z., a preto pre nedostatok písomnej formy zmluvy je neplatná. Z histórie predmetného úveru (doklad predložil žalobca) zistil, že žalovaný čerpal finančné prostriedky v sume 2.468,06 € a žalobcovi uhradil 3.598,14 €. Konštatoval, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 28.7.2004 nemá náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. - neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nie je možné zistiť z čoho, z akých položiek pozostáva navýšenie úveru, preto zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov, pretože od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Na základe toho uzavrel, že žalovaný čerpané finančné prostriedky už žalobcovi uhradil, preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.(správne má byť § 142 ods. 1 O.s.p.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, keď žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca a uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/ a f/ O.s.p., lebo bol toho názoru, že konanie na prvom stupni bolo postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že k uzavretiu úverovej zmluvy došlo dňa 28.7.2007 (správne má byť 28.7.2004) a po citácii ustanovení zmluvy a úverových podmienok (bod 2 zmluvy, § 2 Hlavy 1, § 7, § 9 Hlavy 7, § 13 Hlavy 10 Úverových podmienok) mal za to, že žalovaný už pri podpise úverovej zmluvy vedel, že okrem istiny bude povinný zaplatiť aj úrok z poskytnutého úveru a poplatky, pričom už pri podpise zmluvy vedel aj to, aká je aktuálna výška úrokovej sadzby a za akých okolností môže dôjsť k jej zmene a aj to, aké druhy poplatkov bude povinný platiť a ich výšku. Zdôraznil, že úverové podmienky tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy, boli s ňou pevne spojené. Poukazom na ust. § 37 OZ dôvodil, že aj pre zmluvné vzťahy upravené podľa Občianskeho zákonníka je možné, aby boli zmluvné podmienky inkorporované do zmluvného vzťahu, čo v danom prípade znamená, že obsah zmluvy mohol byť upravený aj v úverových podmienkach. Nestotožnil sa s tvrdením súdu prvého stupňa, že navýšenie úverového rámca bolo neplatné pre nedostatok písomnej formy, pretože žalovaný písomne požiadal o navýšenie úverového rámca dňa 29.10.2006 a žiadosť vlastnoručne podpísal. Citujúc ust. § 3 ods. 6, § 4 ods. 1 - 5 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „ZSÚ“) mal za to, že úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti uvedené v § 4 ods. 2, 3 ZSÚ, na základe čoho sa nestotožnil s konštatovaním súdu, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, a to z dôvodu údajnej absencie údajov o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Poukázal na to, že dané údaje vyplývajú z uzavretej zmluvy resp. úverových podmienok a sadzobníka, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, preto nemôže byť úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené navrhol rozsudok v celom rozsahu rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 os. 1, 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 15.4.2015 v súlade s § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadísk žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov (podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/ a f/ O.s.p.) sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa i právnym posúdením prejednávanej veci, ako aj s dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje. Odvolanie žalobcu nemožno považovať za opodstatnené, lebo súd

prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa svojej úvahy v súlade s § 132 a nasl. O.s.p., na zistený skutkový stav aplikoval relevantné právne predpisy, a správne tak posúdil žalobkyňou uplatnený nárok.

Skutočnosti a námietky, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska zistených skutočností a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvého stupňa.

V posudzovanej veci účastníci konania uzavreli dňa 28.7.2004 zmluvu o revolvingovom úvere a vydaní a používaní platobnej karty YES, ktorú súd prvého stupňa správne posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené dodávateľom, a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Z toho vyplýva, že spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť ich obsah bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Zároveň je nepravdepodobné, aby dodávateľ, ktorý má množstvo spotrebiteľov, zvládol prostredníctvom svojich zamestnancov osobitne vyjednávať všetky (aj nepodstatné) zložky úverových podmienok a na druhej strane, aby bežný, priemerný spotrebiteľ vedel náležite vyhodnotiť rozsiahle zmluvné podmienky, písané obyčajne malým, skoro nečitateľným písmom, čo spôsobuje ich nepreskúmateľnosť. Je iluzórne, aby priemerný spotrebiteľ mal pri uzavieraní zmluvy dostatok časového priestoru na vyhodnotenie všetkých úverových podmienok predložených mu dodávateľom.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi konania).

Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vymedzuje ust. § 4 ods. 2 cit. zák. podľa ktorého okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie úšľých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 5 cit. zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 ods. 5 cit. zákona pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 3 ods. 6 cit. zákona pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia

zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Spotrebiteľská zmluva je druhom zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné predpisy ustanovujú osobitné podmienky určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany. Ak potom ustanovenie § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. uvádza, čo musí okrem všeobecných náležitostí zmluva obsahovať, je nevyhnutné, aby tieto náležitosti zmluva obsahovala.

V danej veci zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že úverový rámec bol pri uzavretí zmluvy dohodnutý vo výške 30 000,-Sk s výškou mesačnej splátky 1 200,-Sk, a že jej nedeliteľnou súčasťou sú úverové podmienky spoločnosti. Tieto, ako už bolo konštatované, vzhľadom na ich rozsiahlosť a veľkosť písma sú takmer nepreskúmateľné a je vysoko pravdepodobné, že pred uzavretím zmluvy žalovaný nemal priestor na ich dôkladné preštudovanie. Z úverových podmienok (Hlava 3, § 1) vyplýva, že spoločnosť vydá a zašle klientovi úverovú kartu spolu s príručkou, súčasťou ktorej je sadzobník poplatkov a odmien. Aktuálny sadzobník, na ktorý odkazoval žalobca, teda netvoril obsah (nebol súčasťou) úverových podmienok a ani úverovej zmluvy. Žalobca tak nepreukázal a neuniesol svoje dôkazné bremeno, že by žalovaného ešte pred uzavretím zmluvy, t.j. pri ponuke úveru, bol oboznámený so zmluvnými podmienkami a informoval ho o všetkých nákladoch spojených s týmto úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Žalobca, ktorý sám koncipoval úverovú zmluvu, do nej nezakomponoval jednu z jej podstatných náležitostí (ročnú úrokovú sadzbu a poplatky), s ktorou mal byť spotrebiteľ oboznámený pred jej uzavretím, a pre absenciu tohto údajov správne súd prvého stupňa vyhodnotil úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať obligatórne písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z.). Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal, že dohoda o zmene úverového rámca bola dojednaná písomne. „Žiadosť o zmenu výšky úverového rámca“ z 29.10.2006 je síce podpísaná spotrebiteľom (žalovaným), ale absentuje v nej písomné prijatie návrhu dodávateľom. Za prejav prijatia návrhu spotrebiteľa na zmenu výšky úverového rámca nemožno považovať doklad predložený žalobcom, z ktorého vyplýva len to, že nejaká osoba, ktorej meno a pracovné zaradenie je neznáme, žiadosť vyhodnotila (pri tejto kolónke je nečitateľný podpis) a doporučila ju schváliť. Nie je však zrejmé, kto a kedy v konečnom dôsledku navýšenie úverového rámca schválil, a teda podpísal za dodávateľa dodatok k úverovej zmluve. Nedodržanie písomnej formy spôsobuje neplatnosť dodatku o zmenu výšky úverového rámca.

Pokiaľ teda súd prvého stupňa vychádzajúc z bezúročnosti úverového vzťahu medzi účastníkmi konania, pri počítaní dlhu žalovaného vychádzal z rozdielu medzi sumou zodpovedajúcou súčtu výberu z bankomatu a nákupu tovaru úverovou kartou a vykonanými úhradami dospel k záveru, že žalovaný svoj dlh už uhradil, postupoval správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku zamietnutí žaloby, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny.

Žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, avšak v odvolacom konaní nemal úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.) a žalovaný náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto o nich nebolo ani rozhodnuté (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.